

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia juridică, numiri și imunități

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

28 aprilie 2017

CJ-6 nr. 91

Raport la proiectul de lege cu privire la actele normative

(nr. 407 din 21.10.2016, lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege nr. 407 din 21.10.2016 cu privire la actele normative, inițiativă legislativă a Guvernului și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop crearea unui cadru normativ unitar, bazat pe principii unice aplicabile procesului elaborării actelor normative, indiferent de organul emitent; reglementarea modului de funcționare a sistemului informațional e-Legislație; organizarea colaborării autorităților și instituțiilor publice precum și eliminarea dublelor standarde în procesul de elaborare a actelor normative.

În cadrul ședinței membrii Comisiei juridice au examinat avizele Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și a comisiilor permanente, precum și amendamentele deputaților. Decizia Comisiei juridice referitor la amendamentele asupra proiectului de lege este expusă în sinteza amendamentelor anexă la prezentul raport.

În rezultatul examinării, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, cu majoritatea voturilor, au propus proiectul de lege nr. 407 din 21.10.2016 spre examinare și adoptare de către Parlament în lectura a doua.

Raisa APOLSCHII,
Președintele Comisiei

Sinteza amendamentelor
la proiectul de lege cu privire la actele normative

(nr. 407 din 21.10.2016, lectura II)

Nr.	Reglementări din proiectul de lege nr. 407 prin care se propun modificări și completări	Amendamente la proiectul nr. 407	Decizia Comisiei
1	2	3	4
1.		<p>I. VREMEA, deputat în Parlament: Pe tot parcursul textului de lege cuvintele „completare” la cazul gramatical corespunzător se va exclude. Orice completare a unui act normativ reprezintă în sine o modificare a acestuia.</p>	Se acceptă
2.	<p>Articolul 2. Noțiuni În sensul prezentei legi sînt utilizate următoarele noțiuni:</p> <p>g) <i>Registrul de stat al actelor juridice</i> – sistem informațional automatizat în care se înregistrează actele normative și alte acte juridice prevăzute de Guvern, în care se efectuează colectarea, prelucrarea, sistematizarea, păstrarea și prezentarea datelor registrului, precum și efectuarea altor acțiuni stabilite de legislație în scopul operării cu datele registrului;</p>	<p>A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>5. la litera g) ce definește noțiunea de „<i>Registrul de stat al actelor juridice</i>” cuvintele „prevăzute de Guvern” se vor exclude. În conformitate cu CONCEPȚIA Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al actelor juridice al Republicii Moldova”, Registrul de stat al actelor juridice al Republicii Moldova reprezintă un ansamblu sistematizat al datelor despre toate categoriile actelor juridice adoptate de către autoritățile publice, este destinat pentru evidența și difuzarea informației despre actele juridice ale Republicii Moldova, iar actele juridice după aprobare de către autoritățile emitente, urmează a fi incluse în mod obligatoriu în Registrul.</p> <p>În acest sens, Guvernul, prin intermediul Ministerului Justiției, este posesorul Registrului de stat al actelor juridice, nu decide ce acte să publice în Registrul nominalizat, ci are obligativitatea să publice toate actele juridice.</p>	<p>Se acceptă. La art. 2 lit. g) cuvintele „prevăzute de Guvern” se exclud.</p>
		<p>La aceeași literă sintagma „datelor” se va substitui cu sintagma „acestora”;</p>	<p>Se acceptă. Lit. g) va avea următorul cuprins: „g) <i>Registrul de stat al actelor</i></p>

<p>i) <i>tehnică legislativă</i> – totalitatea de norme, metode și procedee care definesc părțile constitutive ale actului normativ, structura, forma și modul de sistematizare a conținutului acestuia, procedeele tehnice privind modificarea, completarea, intrarea în vigoare, încetarea acțiunii, publicarea și republicarea, precum și limbajul și stilul actului normativ. Normele de tehnică legislativă sînt menite să asigure forma sistemică și coordonată a conținutului reglementărilor juridice și sînt obligatorii la elaborarea proiectelor de acte normative;</p> <p>j) <i>textul electronic consolidat al actului normativ</i> – text electronic al actului normativ, publicat în Registrul de stat al actelor juridice, întocmit în baza textului oficial inițial al actului normativ și, după caz, în baza textelor oficiale ale actelor normative de modificare sau completare ale acestuia, care include toate modificările și completările suferite de acest act normativ.</p>	<p>6. la litera i) după cuvîntul "republicarea," se va completa cu cuvîntul "rectificarea";</p> <p>7. la litera j) cuvîntul "suferite" se va substitui cu cuvîntul "operate".</p> <p>Se acceptă. Lit. i) va avea următorul cuprins: „i) <i>tehnică legislativă</i> – totalitatea de norme, metode și procedee care definesc părțile constitutive ale actului normativ, structura, forma și modul de sistematizare a conținutului acestuia, procedeele tehnice privind modificarea, completarea, intrarea în vigoare, încetarea acțiunii, publicarea și republicarea, precum și limbajul și stilul actului normativ. Normele de tehnică legislativă sînt menite să asigure forma sistemică și coordonată a conținutului reglementărilor juridice și sînt obligatorii la elaborarea proiectelor de acte normative;”</p> <p>Se acceptă. Cuvintele "suferite de" se va substitui cu cuvintele "operate"</p>
---	--

			în". Lit. j) va avea următorul cuprins: „j) <i>textul electronic consolidat al actului normativ</i> – text electronic al actului normativ, publicat în Registrul de stat al actelor juridice, întocmit în baza textului oficial inițial al actului normativ și, după caz, în baza textelor oficiale ale actelor normative de modificare sau completare ale acestuia, care include toate modificările și completările operate în acest act normativ.”
3.	<p>Articolul 3. Principiile procesului de elaborare a actelor normative</p> <p>(3) Actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, precum și legislației Uniunii Europene, în conformitate cu art. 31.</p>	<p>C. PADNEVICI, deputat în Parlament:</p> <p>Articolul 3 "Principiile procesului de elaborare a actelor normative".</p> <p>2. la alin. (3) în final cuvintele ", în conformitate cu art.31" se vor exclude, or art.31 din proiectul de lege nu prevede principiile și normele dreptului internațional și nici ale legislației Uniunii Europene;</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 31 alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) Actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, precum și legislației Uniunii Europene.”</p>
4.	<p>Articolul 8. Legea</p> <p>(1) Legea este un act normativ adoptat de Parlament în temeiul normelor constituționale, conform procedurii stabilite de Constituția Republicii Moldova, de Regulamentul Parlamentului, precum și de prezenta lege.</p>	<p>C. PADNEVICI, deputat în Parlament:</p> <p>după cuvintele "Regulamentul Parlamentului" se va completa cu cuvintele " aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996".</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 8 alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Legea este un act normativ adoptat de Parlament în temeiul normelor constituționale, conform procedurii stabilite de</p>

5.	<p>Articolul 9. Constituția Republicii Moldova și legile constituționale</p> <p>(1) Constituția Republicii Moldova este Legea Supremă a statului. Nici un act normativ care contravine prevederilor acesteia nu are putere juridică.</p> <p>(2) Constituția Republicii Moldova poate fi modificată și completată prin legi constituționale.</p>	<p>C. PADNEVICI, deputat în Parlament:</p> <p>În conformitate cu principiul respectării ierarhiei actelor normative, propunem autorului poziționarea articolului "Constituția Republicii Moldova și legile constituționale" după articolul 7 din proiectului de lege, cu renumerotarea respectivă și ulterioară a articolelor 8 și 9.</p>	<p>Constituția Republicii Moldova, de Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, precum și de prezenta lege."</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Articolul 8 și 9 se inversează cu locul. Respectiv, art. 8 devine 9 și invers.</p>
6.	<p>Articolul 10. Legile organice</p> <p>(3) În conformitate cu prevederile art.72 alin.(3) lit. p) din Constituția Republicii Moldova, prin lege organică se reglementează și:</p> <p>e) structura sistemului național de ocrotire a sănătății;</p>	<p>I. VREMEA, deputat în Parlament:</p> <p>- la alin.(3):</p> <p>întru conformarea proiectului de lege la prevederile art. 36 alin.(3) din Constituție, la lit.e) după cuvîntul "sănătății" se va completa cu fraza " și mijloacele de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii organice";</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Alin. (3) lit. e) va avea următorul cuprins: „e) structura sistemului național de ocrotire a sănătății și mijloacele de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei;”.</p>
7.	<p>Articolul 12. Hotărîrile Parlamentului</p> <p>Hotărîrea Parlamentului cu caracter normativ se adoptă de către Parlament în scopul:</p> <p>a) aprobării, modificării, organizării activității organelor sau instituțiilor create de Parlament;</p>	<p>A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>La art. 12 lit. a) cuvintele "cu caracter normativ" se vor exclude;</p> <p>- la lit.a) după cuvîntul "activității" se va completa cu "interne a Parlamentului și structurilor ce intră în componența sa și a".</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alineatul unic de la art. 12 va avea următorul cuprins: „Hotărîrea Parlamentului se adoptă de către Parlament în scopul:"</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Lit. a) va avea următorul cuprins: „a) aprobării, modificării, organizării activității interne a Parlamentului și structurilor</p>

8.	<p>Articolul 13. Decretele Președintelui Republicii Moldova</p> <p>În temeiul art. 94 din Constituția Republicii Moldova, în exercitarea atribuțiilor sale Președintele Republicii Moldova emite decrete cu caracter normativ, care reglementează relațiile sociale în domeniile stabilite de lege.</p>	<p>A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>cu scop de rigoare redacțională cuvintele "stabilite de lege" se vor înlocui cu cuvintele "de competență stabilite pentru Președintele Republicii Moldova".</p>	<p>ce intră în componența sa și a organelor sau instituțiilor create de Parlament;"</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>După cuvântul „domeniile” se completează cu cuvintele „de competență”.</p> <p>Art. 13 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 13. Decretele Președintelui Republicii Moldova</p> <p>În temeiul art. 94 din Constituția Republicii Moldova, în exercitarea atribuțiilor sale Președintele Republicii Moldova emite decrete cu caracter normativ, care reglementează relațiile sociale în domeniile de competență stabilite de lege.”</p>
9.	<p>Articolul 14. Hotărârile Guvernului</p> <p>(1) Hotărârile Guvernului se adoptă pentru exercitarea atribuțiilor constituționale și a celor ce decurg din prevederile legislației în vigoare.</p> <p>(3) Aspectele care necesită o reglementare detaliată se stabilesc prin regulamente, instrucțiuni, statute, reguli, metodologii, care urmează a fi aprobate prin hotărâre de Guvern.</p>	<p>C. PADNEVICI, deputat în Parlament:</p> <p>la alin.(1) după sintagma "se adoptă" se va completa cu "întru organizarea executării legilor";</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>La art. 14 alin. (1) cuvintele „și a celor ce decurg din prevederile legislației în vigoare,” se substituie cu cuvintele</p> <p>„precum și pentru organizarea executării legilor”, conform art. 102 alin. (2) din Legea Supremă.</p> <p>Art. 14 alin. (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Hotărârile Guvernului se adoptă pentru exercitarea atribuțiilor constituționale precum și pentru organizarea</p>

			la alin.(3) se va exclude, întrucât institutul anexelor este reglementat în art.49 alin.(1) al proiectului de lege.	executării legilor.” Se acceptă. Alin. (3) al art. 14 se exclude.
10.	Articolul 15. Ordonanțele Guvernului (3) Procedura examinării și adoptării ordonanțelor este stabilită de Constituția Republicii Moldova și Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern.		C. PADNEVICI, deputat în Parlament: alineatul (3) se va completa după cuvântul ”procedura” cu cuvântul ”elaborării”.	Se acceptă. Alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Procedura elaborării , examinării și adoptării ordonanțelor este stabilită de Constituția Republicii Moldova și Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern.”
11.	Articolul 16. Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome (2) Actele normative departamentale și cele interdepartamentale se emit sau aprobă numai pe baza și pentru executarea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior în a căror executare se emit sau se aprobă și nu pot să contravină prevederilor acestora. În clauza de adoptare a actelor normative departamentale și a celor interdepartamentale se indică expres actul normativ superior în temeiul căruia acestea se emit sau aprobă.		C. PADNEVICI, deputat în Parlament: la alin.(2) după cuvintele ”executarea legilor” se va exclude virgula și se va completa cu cuvântul ”și”.	Se acceptă
12.	Articolul 17. Actele normative ale autorităților unițiilor teritoriale autonome cu statut juridic special	A. AGACHE, deputat în Parlament: În alin.(1) al articolului 17 ”Actele normative ale	Se acceptă. Alin. (1) va avea următorul cuprins:	

	<p>(1) Autoritățile unităților teritoriale autonome cu statut juridic special adoptă legi locale și alte acte normative aplicabile acestora, în limitele competenței stabilite în Constituția Republicii Moldova, din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, în Legea nr. 64-XII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), precum și în alte acte normative.</p>	<p>autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special în final se va completa cu fraza "în Legea nr. 173-XVI din 22.07.2005 cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităților din stânga Nistrului (Transnistria)".</p>	<p>„(1) Autoritățile unităților teritoriale autonome cu statut juridic special adoptă legi locale și alte acte normative aplicabile doar pe teritoriul acestora, în limitele competenței stabilite în Constituția Republicii Moldova, în Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, în Legea nr. 344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), precum și în alte acte normative.”</p>
<p>13.</p>	<p>Articolul 18. Actele normative ale autorităților administrației publice locale</p> <p>(1) Actele normative ale autorităților administrației publice locale se emit pentru realizarea atribuțiilor funcționale și în limitele competențelor stabilite de Constituția Republicii Moldova, Carta Europeană a Autonomiei Locale și de alte acte normative, fiind aplicabile doar pe teritoriul acestora.</p> <p>(2) În cazul în care actele normative ale autorităților administrației publice locale contravin legislației, Cancellaria de Stat sau un alt organ abilitat le poate supune procedurii de contestare, în condițiile legii.</p>	<p>S. SÎRBU, deputat în Parlament:</p> <p>Articolele 16-18 sînt articole ce prevăd actele normative ale autorităților publice centrale de specialitate și alte autorităților publice autonome, ale autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special, precum și ale autorităților administrației publice locale. Observăm că în art.18. "Actele normative ale autorităților administrației publice locale" la alin.(2) este prevăzut cazul contestării actelor ce contravin legislației. Considerăm că acest alineat urmează a fi exclus, deoarece nu este obiect de reglementare al acestei legi.</p> <p>În cazul în care autorii insistă asupra menținerii acestui alineat, propunem completarea proiectului de lege cu un articol separat, ce va prevedea expres cazurile cînd și cum pot fi contestate actele normative, indiferent de cine a fost adoptat actul.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin (2) al art. 18 se exclude</p>

14.	<p>Articolul 19. Succesiunea competenței de adoptare, aprobare sau emiteră a actelor normative</p> <p>(2) În cazul modificării actului normativ adoptat, aprobat sau de o autoritate publică supusă reorganizării, în clauza de adoptare a actului de modificare se indică denumirea succesorului de drept sau autoritatea competentă, precum și temeiul juridic pentru operarea modificărilor.</p>	<p>S. SÎRBU, deputat în Parlament:</p> <p>în alin.(2) după cuvintele "aprobat sau" se va completa cu cuvîntul "emis".</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin. (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) În cazul modificării actului normativ adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică supusă reorganizării, în clauza de adoptare a actului de modificare se indică denumirea succesorului de drept sau autoritatea competentă, precum și temeiul juridic pentru operarea modificărilor.”</p>
15.	<p>Articolul 21. Elaborarea proiectului de act normativ</p> <p>(2) <u>Procedura și termenele de elaborare, avizare, expertizare și definitivare a proiectelor de acte normative care se înaintează spre examinare Guvernului sînt stabilite de Guvern.</u></p>	<p>VI. TURCANU, deputat în Parlament:</p> <p>Articolul 21 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Procedura legislativă a proiectelor de acte normative/legislative elaborate de deputații în Parlament se stabilește în Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, nr.797-XIII din 02.04.1996.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Cadrul normativ privind elaborarea inițiativelor legislative este reglementată de Regulamentul Parlamentului. Procedura de avizare și coordonare cu Guvernul va fi reglementată de legea adoptată în baza prezentului proiect.</p>
16.	<p>Articolul 22. Sistemul informațional e-Legislație</p> <p>(2) Autoritatea publică sau subiectul cu drept de inițiativă legislativă care elaborează proiectul de act normativ face publice în Sistemul informațional diferite versiuni ale proiectului la diferite etape ale elaborării acestuia, inclusiv materialele suplimentare corespunzătoare etapei respective de elaborare.</p>	<p>VI. TURCANU, deputat în Parlament:</p> <p>Articolul 22, alineatul (2), după cuvintele „cu drept de inițiativă legislativă care elaborează proiectul de act normativ”, se completează cu cuvintele „, cu excepția deputaților în Parlament.”.</p> <p>ARGUMENTE:</p> <p>Articolul 60 din Constituția Republicii Moldova prevede că Parlamentul, organul reprezentativ suprem al poporului și unica autoritate legislativă a statului, este alcătuit din 101 deputați, aleși, în conformitate cu articolul 63 alin.(1) din Constituție, pentru un termen de 4 ani. Fiind unica autoritate legislativă, funcția de legiferare reprezintă principala funcție a Parlamentului, care</p>	<p>Se acceptă</p>

constă în capacitatea acestuia de a elabora și adopta legi. Articolul 73 din Constituție garantează dreptul deputaților la inițiativă legislativă, iar această normă constituțională este dezvoltată în Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, nr.797-XIII din 02.04.1996.

În Hotărârea nr.9 din 21 mai 2013 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a reținut: „Parlamentul dispune de deplină autonomie în ceea ce privește stabilirea normelor juridice ce îi guvernează organizarea și funcționarea. În acest sens, Regulamentul Parlamentului se constituie dintr-un ansamblu de norme juridice, menit să organizeze și să disciplineze activitatea parlamentară cu privire la procedura de legiferare, de numire sau de învestitură a celor mai importante instituții sau autorități publice în stat. **În același timp, normele regulamentare reprezintă instrumente juridice care permit și asigură desfășurarea activităților parlamentare în scopul îndeplinirii atribuțiilor constituționale ale Parlamentului, autoritate reprezentativă prin care poporul își exercită suveranitatea națională, în conformitate cu prevederile articolului 2 alin.(1) din Constituție.**

Astfel, procedura legislativă, adică condițiile exercitării dreptului de inițiativă legislativă, procedura de elaborare, modul de introducere în procedura legislativă, procedura de avizare, înregistrare, examinare a proiectelor de acte legislative a deputaților în Parlament, precum și modul de plasare pe pagina electronică oficială a Parlamentului este clar reglementată prin prevederile Regulamentului Parlamentului.

Pentru a exclude orice limitare a dreptului deputaților de a a-și exercita eficient mandatul, în special prin elaborarea și înregistrarea inițiativelor legislative, se propun o serie de modificări la proiectul de Lege cu privire la actele normative.

Etapele legiferării cuprinse în proiectul nominalizat de lege, precum și procedurile stabilite nu pot fi impuse inițiativelor legislative elaborate de deputații în Parlament, pentru că nu corespund capacității instituționale și aduce

	<p>atingere funcției de legiferare.</p> <p>În concluzie, deoarece procedura legislativă, prevăzută de Regulamentul Parlamentului este mai bine adaptată pentru deputați și, pe parcursul multor ani, aceasta și-a demonstrat deja eficacitatea, se propune modificarea proiectului de lege cu privire la actele normative.</p> <p>A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>La art. 22 alin.(2) fraza "diferite versiuni ale proiectului la diferite etape ale elaborării acestuia" are o formulare ambiguă și întru evitarea unor situații incerte propunem substituirea cuvintelor "diferite versiuni ale" cu "toate versiunile".</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin. (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Autoritatea publică sau subiectul cu drept de inițiativă legislativă care elaborează proiectul de act normativ, cu excepția deputaților în Parlament face publice în Sistemul informațional toate versiunile proiectului la diferite etape ale elaborării acestuia, inclusiv materialele suplimentare corespunzătoare etapei respective de elaborare. ”</p>
<p>17.</p> <p>Articolul 25. Studiul de cercetare</p> <p>(1) Elaborarea proiectelor de acte normative este precedată, în funcție de importanța și complexitatea acestora, de efectuarea studiilor de cercetare în scopul argumentării necesității sau lipsei necesității de inițiere a elaborării actului normativ. Studiul de cercetare se efectuează pentru cunoașterea temeinică a realităților social-economice ce urmează a fi reglementate, a cadrului normativ relevant, a reglementărilor similare în legislația altor state, inclusiv a țărilor Uniunii Europene.</p> <p>(2) În cazul unor reglementări cu impact</p>	<p>VI. TURCANU, deputat în Parlament:</p>	

<p>asupra bugetului și/sau care prevăd reorganizări și reforme structurale sau instituționale, în calitate de studiu de cercetare se realizează analiza inițiativei de elaborare a actului normativ, conform metodologiei de analiză <i>ex-ante</i>, aprobate de Guvern. În cazul unor reglementări cu impact asupra activității de întreprinzător, în calitate de studiu de cercetare se va efectua doar analiza impactului de reglementare în modul stabilit de legislație.</p> <p>(3) Studiul de cercetare se efectuează de subiecții din partea cărora vine propunerea de elaborare a actului normativ. Pentru efectuarea acestuia, subiecții respectivi pot solicita asistența altor autorități ale administrației publice centrale sau locale. Autoritățile publice pot acorda asistență la efectuarea studiilor de cercetare conform prezentului alineat, în limitele competențelor lor legale.</p> <p>(4) În cazul unor studii de cercetare complexe, efectuarea acestora poate fi realizată în baza unui contract de prestări servicii de către instituții științifice, universități, societăți comerciale, asociații obștești sau alte entități, în conformitate cu prevederile legale referitoare la achizițiile publice.</p> <p>(5) Informațiile și recomandările obținute în urma efectuării studiilor de cercetare se includ în nota informativă, întocmită conform prevederilor art. 30.</p>	<p>Articolul 25, alineatul (2) se completează la final cu următoarea propoziție: „Prevederile acestui alineat nu se aplică față de inițiativele legislative elaborate de deputații în Parlament.”</p> <p>alineatul (3) se completează la începutul propoziției cu cuvintele „cu excepția deputaților în Parlament, ” mai departe după text.</p> <p>A. AGACHE, deputat în Parlament:</p> <p>Prevederile alin.(3) se răsfrâng și asupra APL. Considerăm că pentru actele normative ale APL procedura trebuie simplificată. Cuvântul ”pot” se va exclude întru eliminarea unor elemente de coruptibilitate.</p> <p>I. CASIAN, deputat în Parlament:</p> <p>La art.25 alin. (3) după prima propoziție se introduce o nouă propoziție cu următorul conținut:</p> <p>„În cazul inițiativelor legislative din partea deputaților, studiul de cercetare, armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, avizarea, consultarea publică și</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu este argumentată.</p> <p>A se vedea motivația de la pct. 17.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu este argumentată.</p> <p>A se vedea argumentarea de la pct. 17.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Alin. (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Studiul de cercetare se efectuează de subiecții din partea cărora vine propunerea de elaborare a actului normativ. Pentru efectuarea acestuia, subiecții respectivi solicită asistența altor autorități ale administrației publice centrale sau locale. Autoritățile publice acordă asistență la efectuarea studiilor de cercetare conform prezentului alineat, în limitele competențelor lor legale.”</p> <p>Nu se acceptă</p>
---	---	---

		expertizarea se efectuează de Secretariatul Parlamentului.”	
18.	<p>Articolul 27. Grupul de lucru pentru elaborarea proiectului de act normativ</p> <p>(2) Dacă elaborarea proiectului de act normativ este pusă în sarcina cîtorva autorități ale administrației publice centrale de specialitate, procesul de elaborare va fi organizat de autoritatea abilitată de Guvern sau care figurează prima pe lista autorităților responsabile în documentul de politici sau adresa Guvernului din care derivă obligația de a elabora proiectul de act normativ. Autoritatea publică responsabilă asigură asistența tehnică, organizatorică și financiară a procesului de elaborare a proiectului de act normativ.</p>	<p>A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament: La art. 27 alin.(2) cuvintele ”documentul de politici sau” se vor exclude.</p>	<p>Se acceptă. Alin. (2) va avea următorul cuprins: „(2) Dacă elaborarea proiectului de act normativ este pusă în sarcina cîtorva autorități ale administrației publice centrale de specialitate, procesul de elaborare va fi organizat de autoritatea abilitată de Guvern sau care figurează prima pe lista autorităților responsabile în adresa Guvernului din care derivă obligația de a elabora proiectul de act normativ. Autoritatea publică responsabilă asigură asistența tehnică, organizatorică și financiară a procesului de elaborare a proiectului de act normativ.”</p>
19.	<p>Articolul 29. Întocmirea versiunii inițiale a proiectului de act normativ</p> <p>(3) În cazul în care se impune utilizarea noțiunilor sau termenilor consacrați în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte sau în legislația Uniunii Europene, în proiect se asigură corespunderea acestor noțiuni cu termenii sau noțiunile deja consacrate în legislația națională. Dacă este necesară preluarea unor termeni și expresii noi din alte limbi, se alătură, după caz, corespondentul lor în limba română.</p> <p>(7) Versiunea proiectului de act normativ elaborat în bază de contract sau concurs este remisă autorității competente de elaborarea</p>	<p>A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament: La art. 29 alin. (3) cuvintele ”se alătură, după caz,” se vor înlocui cu cuvintele ”se indică și”;</p>	<p>Se acceptă. Alineatul (3) va avea următorul cuprins: (3) În cazul în care se impune utilizarea noțiunilor sau termenilor consacrați în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte sau în legislația Uniunii Europene, în proiect se asigură corespunderea acestor noțiuni cu termenii sau noțiunile deja consacrate în legislația națională. Dacă este necesară</p>

	acestua pentru supunerea proiectului tuturor etapelor elaborării și definitivarea versiunii finale a acestuia.	la alin.(7) urmează a fi revăzut termenul "concurs" întrucât pe tot parcursul textului proiectului de lege nu este nici o prevedere sau un articol ce ar reglementa elaborarea unui proiect de act normativ în bază de concurs. Drept urmare considerăm oportună excluderea termenului "concurs".	preluarea unor termeni și expresii noi din alte limbi, se indică și corespondentul lor în limba română. Se acceptă. Cuvintele „sau concurs” au fost excluse (7) Versiunea proiectului de act normativ elaborat în bază de contract este remisă autorității competente de elaborarea acestuia pentru supunerea proiectului tuturor etapelor elaborării și definitivarea versiunii finale a acestuia.
20.	Articolul 30. Nota informativă la proiectul de act normativ (5) În procesul de documentare pentru întocmirea notei informative, autorul proiectului actului normativ examinează recomandările internaționale în acel domeniu, jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, Curții Constituționale, instanțelor judecătorești în aplicarea reglementărilor în vigoare, precum și doctrina juridică în materie.	A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament: - alin.(5) are un caracter general și considerăm că nu-și are locul la acest articol, deoarece examinarea recomandărilor internaționale, practicii în domeniu, precum doctrina juridică în materie este obligațiune ce trebuie respectată și luată în considerație încă de la etapa inițierii proiectului. Propunem excluderea acestuia.	Se acceptă. Alineatul (5) a fost exclus din proiect.
21.	Articolul 32. Avizarea și consultarea publică a proiectului de act normativ (4) Proiectele de acte normative elaborate de către deputații în Parlament se transmit spre avizare Guvernului, în modul prevăzut de Regulamentul Parlamentului.	Igor VREMEA, deputat în Parlament: alineatul (4) se va expune în redacție nouă după cum urmează "Proiectele de acte normative înaintate de Președintele Republicii Moldova, de deputați și de Adunarea Populară a Găguziei se remit Guvernului spre avizare. Proiectele de acte normative elaborate de către deputații în Parlament se transmit spre avizare Guvernului, în modul prevăzut de Regulamentul Parlamentului.";	Se acceptă

22.	<p>Articolul 33. Avizele și termenele de avizare</p> <p>(1) Proiectul de act normativ elaborat de deputații în Parlament se avizează în termenele stabilite în conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului.</p> <p>(2) Termenul pentru avizarea proiectului este de 10 zile lucrătoare. Avizul întocmit în baza proiectului de act normativ prezentat spre avizare se remite autorului proiectului de act normativ cel târziu în ultima zi a termenului stabilit pentru avizarea acestuia. În cazul în care proiectul este voluminos sau complex ori dacă se cere studierea unor materiale suplimentare, termenele pentru avizare pot fi prelungite până la 30 de zile lucrătoare, cu excepția cazurilor în care conducătorii autorităților publice și instituțiilor implicate în procesul de avizare au stabilit altfel de comun acord.</p> <p>(3) Curgerea termenului începe în ziua intrării și înregistrării proiectului la autoritatea sau instituția care efectuează avizarea sau, după caz, în ziua publicării proiectului în Sistemul informațional pentru avizare.</p>	<p>A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>alin.(2) la început se va completa cu fraza "Pentru proiectele de acte normative, altele decât cele prevăzute de alin.(1)";</p> <p>A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>alin.(3) nu sunt clare cuvintele "după caz".</p> <p>Se acceptă.</p> <p>(3) Curgerea termenului începe în ziua intrării și înregistrării proiectului la autoritatea sau instituția care efectuează avizarea sau, în cazul circulației documentelor doar în formă electronică, în ziua publicării proiectului în Sistemul informațional pentru avizare.</p> <p>Aceeași modificare se operează la art. 38 alin. (1), care va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Proiectele de acte normative sînt expertizate în termen de 10 zile lucrătoare. Curgerea termenului începe din ziua înregistrării proiectului la autoritatea sau instituția care</p>
-----	---	--

	<p>(6) Dacă în termenele stabilite la alin. (1)-(3) nu a fost recepționat răspunsul autorității publice sau al instituției interesate și nu a fost solicitată prelungirea termenului de avizare, proiectul de act normativ se consideră avizat fără obiecții și propuneri.</p> <p>(8) Proiectul de act normativ cu sigla UE se avizează în regim prioritar de către toate autoritățile și instituțiile interesate.</p>	<p>alin.(6) se va exclude. Nu putem crea situații ce ar permite neexecutare de către autorități a atribuțiilor stabilite de legislație, ținând cont ca avizarea de către autoritățile și instituțiile interesate este obligatorie. Această obiecție este valabilă și la alin.(3) din art.38 "Termenele de expertizare";</p> <p>alin.(8) nu este clară necesitatea avizării tuturor actelor normative cu sigla UE în regim prioritar.</p>	<p>efectuează expertiza sau, în cazul circulației documentelor doar în formă electronică, din ziua publicării proiectului de act normativ în Sistemul informațional pentru efectuarea expertizei."</p> <p>Se acceptă. Alin. (6) din art. 33 și alin. (3) din art. 38 au fost excluse.</p> <p>Se acceptă. Cuvintele „în regim prioritar” se exclud. (8) Proiectul de act normativ cu sigla UE se avizează de către toate autoritățile și instituțiile interesate.</p>
23.	<p>Articolul 34. Expertiza proiectului de act normativ</p> <p>(1) Expertiza proiectului de act normativ se sincronizează cu procesul de avizare și consultare publică. Autorul proiectului de act normativ asigură efectuarea expertizei economice, financiare, științifice, ecologice, anticorupție, juridice, a compatibilității cu legislația Uniunii Europene sau a altui gen de expertiză, prevăzut de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate.</p> <p>(5) Expertiza financiară se efectuează de către Ministerul Finanțelor și este obligatorie pentru proiectele care au impact asupra bugetului de stat și are menirea de a contribui la:</p>	<p>VI. ȚURCANU, deputat în Parlament:</p> <p>Articolul 34, alineatul (1), după cuvintele „de act normativ”, se completează cu cuvintele „, cu excepția deputaților în Parlament,”, mai departe după text.</p> <p>A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament: la alin.(5) considerăm că expertiza financiară este obligatorie și în cazurile proiectelor care au un impact asupra bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului</p>	<p>Nu se acceptă. În cazul deputaților avizarea și expertizarea este asigurată de către Guvern.</p> <p>Se acceptă. (5) Expertiza financiară se efectuează de către Ministerul Finanțelor și este obligatorie</p>

	<p>a) aducerea în concordanță a proiectului cu legislația din domeniul financiar;</p> <p>b) evaluarea cheltuielilor financiare pentru realizarea noilor reglementări;</p> <p>c) semnalarea deficiențelor financiare și prognozarea consecințelor financiare ale proiectului.</p> <p>.....</p>	<p>fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, bugetelor locale. Drept rezultat, cuvintele "bugetului de stat" se vor substitui cu cuvintele "bugetului public", necesitate ce reiese și din prevederile art.131 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova.</p>	<p>pentru proiectele care au impact asupra bugetului <i>public</i> și are menirea de a contribui la:</p> <p>...</p>
24.	<p>Articolul 36. Expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene</p> <p>(5) Proiectele de acte normative elaborate de către Președintele Republicii Moldova, deputații în Parlament și Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia, care au scopul de a armoniza legislația națională cu legislația Uniunii Europene, se transmit spre avizare Guvernului, fiind însoțite de tabelul de concordanță.</p>	<p>VI. ȚURCANU, deputat în Parlament:</p> <p>Articolul 36, alin.(5) cuvintele „fiind însoțite de tabelul de concordanță” se exclud.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Subiecții enumerați la alin. (5) urmează să completeze tabelul de concordanță o dată cu elaborarea proiectului respectiv. În cazul în care există diferențe între proiectul de act normativ național și legislația comunitară preluată, vor fi expuse motivele pentru care nu au fost transpuse integral prevederile comunitare, oricare ar fi genul acestora (economic, financiar, social etc.), precum și argumentele respective, bazate pe analiza impactului corespunzător, studii sau alte documente. Astfel, prezentarea tabelului de concordanță împreună cu proiectul este absolut necesară.</p>
25.	<p>Articolul 40. Dosarul de însoțire a proiectului de act normativ</p> <p>Proiectul de act normativ se prezintă autorității publice cu competență de adoptare, aprobare sau emiteră cu anexarea dosarului de însoțire, care va conține:</p> <p>a) nota informativă;</p> <p>b) după caz, raportul de analiză <i>ex-ante</i> sau analiza impactului de reglementare;</p>	<p>A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>Articolul 40 "Dosarul de însoțire a proiectului de act normativ" la lit e) fraza "(inclusiv ale Centrului Național Anticorupție și Ministerului Justiției) și, după caz" se vor exclude, iar după cuvintele "societății civile," se va completa cu "dacă există".</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>litera e va avea următorul conținut :</p> <p>„(e) sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice a recomandărilor reprezentanților societății civile <i>dacă există</i>, în care se va indica acceptarea sau argumentarea</p>

	<p>c) avizele și recomandările în original recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice;</p> <p>d) rapoartele de expertiză în original;</p> <p>e) sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice (inclusiv ale Centrului Național Anticorupție și Ministerului Justiției) și, după caz, a recomandărilor reprezentanților societății civile, în care se va indica acceptarea sau argumentarea neacceptării propunerilor, obiecțiilor și recomandărilor înaintate;</p>	neacceptării obiecțiilor și recomandărilor înaintate;
26.	<p>Articolul 42. Titlul actului normativ</p> <p>(5) Titlul actului normativ adoptat, aprobat sau emis conține în mod obligatoriu numărul de ordine și anul în care a fost adoptat.</p>	<p>C. PADNEVICI, deputat în Parlament:</p> <p>La articolul 42 "Titlul actului normativ" alin. (5) se va expune în redacție nouă "După adoptarea actului normativ, ca element de identificare, titlul se întregeste cu un număr de ordine, la care se va adăuga anul în care a fost adoptat acesta".</p> <p>Se acceptă</p> <p>(5) După adoptarea actului normativ, ca element de identificare, titlul se întregeste cu un număr de ordine, la care se va adăuga anul în care a fost adoptat acesta</p>
27.	<p>Articolul 44. Clauza de adoptare a actului normativ și clauza de armonizare</p> <p>(4) Clauza de armonizare este obligatorie pentru toate proiectele de acte normative care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p>	<p>C. PADNEVICI, deputat în Parlament:</p> <p>În articolul 44 "Clauza de adoptare și clauza de armonizare":</p> <p>alin.(4) fraza "care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene" se va înlocui cu cuvintele "cu sigla "UE";</p> <p>Se acceptă.</p> <p>(4) Clauza de armonizare este obligatorie pentru toate proiectele de acte normative <i>cu sigla UE</i>.</p>
28.	<p>Articolul 49. Anexele</p> <p>(3) Anexa trebuie să aibă un temei-cadru în corpul actului normativ și să se refere exclusiv la obiectul determinat prin textul de trimitere.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>(3) Anexa trebuie să aibă un temei-cadru în <i>textul</i> actului normativ și să se refere exclusiv la obiectul determinat prin <i>norma</i> de trimitere.</p>
29.	<p>Articolul 50. Atestarea autenticității actului normativ</p> <p>(4) Data actelor normative aprobate de</p>	<p>C. PADNEVICI, deputat în Parlament:</p>

<p>Guvern este data înregistrării acestora după semnarea de către prim-ministru. În conformitate cu prevederile art. 102 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova și Legii nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, hotărârile și ordonanțele adoptate de Guvern se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii lor în executare.</p>	<p>- alin.(4) de revăzut care este data aprobării și adoptării hotărârilor Guvernului. Menționăm că, potrivit prevederilor Curții Constituționale nr.14 din 18.02.1999 hotărârile Guvernului sînt supuse următoarelor condiții de validitate: să fie emise (adoptate) de organul competent; să fie contrasemnate, atunci cînd legea o cere; să fie emise cu respectarea procedurii de votare pentru actele adoptate de organul colectiv (trebuie să coincidă cu data aprobării acestuia în cadrul ședinței Guvernului); să fie publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și aduse la cunoștință celor interesați ș.a. Nerespectarea condițiilor de validitate la adoptarea sau emiterea acestor acte atrage nulitatea sau inexistența lor. Pledăm pentru reglementarea ce va stabili expres că "actele Guvernului poartă data ședinței Guvernului în care actul a fost aprobat.</p>	<p>Se acceptă. (4) Data actelor normative adoptate de către Guvern este data aprobării acestora în cadrul ședinței Guvernului. În conformitate cu prevederile art. 102 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova și Legii nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, hotărârile și ordonanțele adoptate de Guvern se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii lor în executare.</p>
<p>30.</p> <p>Articolul 56. Intrarea în vigoare a actelor normative</p> <p>(1) Actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.</p>	<p>V. SOROCEAN, deputat în Parlament:</p> <p>La art. 56, alin. (1) se propune spre expunere în următoarea redacție:</p> <p>„(1) Actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării <u>și termenul publicării după data adoptării nu poate fi mai mult de o lună</u>”.</p> <p>ARGUMENTARE:</p> <p>Completarea propusă ține de termenul între data adoptării și data publicării să nu dureze rriai mult de o lună, deoarece există riscul că unele prevederi unde sunt indicați termeni de executare la legea în cauză să piardă actualitatea și scopurile, ce trebuie realizate.</p> <p>Propunerea de a aplica amendamentul dat în proiectului nominalizat va eficientiza considerabil monitorizarea actelor normative și asigurarea respectarea termenelor între data adoptării și data publicării a acestor acte în cadrul utilizării Sistemului informațional e-legislație și a procedurii de publicare, republicare și înscrierea lor în</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Respectarea termenului de publicare de o lună după data adoptării actului normativ nu poate fi respectat din motive obiective precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promulgarea actului normativ de către Președintele RM poate dura uneori mai mult de 15 zile; - expedierea proiectului de act normativ autorului nemijlocit, pentru modificare. <p>Astfel, termenul de o lună, categoric, în aceste cazuri nu poate fi respectat. Cu atât mai mult că completarea propusă nu respectă regulile tehnicii legislative.</p>

<p>(2) Proiectele de acte normative privind modificarea și completarea Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, Codului vamal al Republicii Moldova nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000 și Legii nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal intră în vigoare la data prevăzută în textul acestora, dar nu mai devreme de 6 luni de la data publicării lor.</p>	<p>registrele de acte normative.</p> <p>C. PADNEVICI, deputat în Parlament:</p> <p>Articolul 56 "Intrarea în vigoare a actelor normative": - la alin.(2) cuvintele "Proiectele de acte normative" se vor substitui cu cuvintele "Legile adoptate", iar după cuvintele "tariful vamal" se va completa cu ", precum și legile de punere în aplicare a Titlurilor Codului Fiscal și a legilor ce țin de politica fiscală";</p> <p>A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>Sugerăm concretizarea „extinderii” avute în vedere de art.68 alin.(5) din Proiect. În special, pare să existe o contradicție în prevederea „Dacă extinderea a avut loc și norma trebuie să-și mențină valabilitatea, în proiect se prevede o soluție care să țină cont de extindere, iar actele normative respective se includ în lista celor care se abrogă”.</p>
<p>Se acceptă.</p> <p>Propunerea de substituție se acceptă în forma propusă și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Legile adoptate privind modificarea și completarea Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, Codului vamal al Republicii Moldova nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000 și Legii nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, precum și legile de punere în aplicare a Titlurilor Codului Fiscal și a legilor ce țin de politica fiscală intră în vigoare la data prevăzută în textul acestora, dar nu mai devreme de 6 luni de la data publicării lor.”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin. (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) La pregătirea propunerilor de abrogare a actelor normative emise anterior sau a părților lor se verifică dacă acțiunea lor s-a extins sau nu asupra altor autorități publice, persoane juridice sau fizice. Dacă extinderea a avut loc și norma trebuie să-și mențină valabilitatea, în proiect se prevede o soluție care să țină</p>
<p>31.</p> <p>Articolul 68. Condițiile generale de abrogare</p> <p>(5) La pregătirea propunerilor de abrogare a actelor normative emise anterior sau a părților lor se verifică dacă acțiunea lor s-a extins sau nu asupra altor autorități publice, persoane juridice sau fizice. Dacă extinderea a avut loc și norma trebuie să-și mențină valabilitatea, în proiect se prevede o soluție care să țină cont de extindere, iar actele normative respective se includ în lista celor care se abrogă.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin. (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) La pregătirea propunerilor de abrogare a actelor normative emise anterior sau a părților lor se verifică dacă acțiunea lor s-a extins sau nu asupra altor autorități publice, persoane juridice sau fizice. Dacă extinderea a avut loc și norma trebuie să-și mențină valabilitatea, în proiect se prevede o soluție care să țină</p>

32.	Secțiunea a 3-a. Republicarea actelor normative	C. PADNEVICI, deputat în Parlament: Poziția "Secțiunea a 3-a" se va redenumi în "Republicarea și rectificarea actelor normative".	cont de extindere, după caz, actele normative respective se includ în lista celor care se abrogă."
33.	Articolul 73. Actele de interpretare și autoritățile abilitate cu dreptul de a interpreta actele normative (3) Actul de interpretare oficială a ordonanțelor Guvernului se emite de Guvern și se realizează prin adoptarea de ordonanțe în termenul de abilitare sau printr-o lege de interpretare în afara acestuia.	A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament: În alin.(3) al articolului 73 "Actele de interpretare și autoritățile abilitate cu dreptul de a interpreta actele normative" după cuvîntul "ordonanțelor" se va completa cu cuvintele "și hotărîrile".	Se acceptă alin. 3 art. 73 va avea următorul conținut: „(3) Actul de interpretare oficială a ordonanțelor și hotărîrilor Guvernului se emite de Guvern și se realizează prin adoptarea de ordonanțe în limitele termenului de abilitare sau printr-o lege de interpretare în afara acestuia.”
34.	Articolul 74. Acțiunea în timp a actului normativ (4) Au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blînde. (5) Actele normative pot ultraactiva în mod excepțional dacă acest lucru este prevăzut expres în legea nouă.	A. ZAGORODNÎI, deputat în Parlament: Recomandăm precizarea regulilor de acțiune în timp a actelor normative prevăzute la alin.(4) și alin.(5) din art.74, primul caz referindu-se în mod generic la toate actele normative, iar cel din urmă - doar la legi.	Se acceptă. Alin. (5) va avea următorul cuprins: „(5) Actele normative pot ultraactiva în mod excepțional dacă acest lucru este prevăzut expres în actul normativ nou.”
35.	Articolul 78. Normele privind elaborarea proiectelor de acte normative cu privire la încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale Actele normative ce țin de încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale sînt supuse unei proceduri speciale, stabilite de Legea nr.595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii	C. PADNEVICI, deputat în Parlament: Articolul 78 se va redenumi după cum urmează "Elaborarea proiectelor de acte normative cu privire la încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale".	Se acceptă. Art. 78 va avea următoarea denumire: „Articolul 78 Elaborarea proiectelor de acte normative cu privire la încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor

	Moldova și alte acte normative.		internationale.”
36.	<p>Articolul 79. Aplicarea normelor de tehnică legislativă</p> <p>(1) Normele de tehnică legislativă sînt aplicabile în modul corespunzător și proiectelor de acte normative privind încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale.</p> <p>(2) Titlul proiectului de act normativ, precum și conținutul acestuia vor cuprinde denumirea integrală, data și locul adoptării/incheierii tratatului internațional la care se face referire. În funcție de situație, prin titlu se va exprima ideea de încheiere, suspendare, denunțare sau stingere a tratatelor internaționale.</p>	<p>V. BULIGA, deputat în Parlament:</p> <p>Ținînd cont de practica deja stabilită privind aplicarea normelor de tehnică legislativă în cazul actelor referitoare la încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale, Comisia recomandă revizuirea alin.(2) al art.79 din cap.X al prezentului proiect de lege, astfel încît să fie exclusă obligativitatea menționării în titlul acestor acte a datei și locului adoptării/incheierii tratatului internațional. Informația privind data și locul adoptării/incheierii tratatului internațional se va conține în textul actului (de obicei, la art.1), iar titlul actului va fi expus în mod laconic, clar și inteligibil, așa cum prevede alin.(2) al art.42 din proiect.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Art. 79 alin. (2) va avea următoarea redacție:</p> <p>„ (2) Titlul proiectului de act normativ, precum și conținutul acestuia vor cuprinde denumirea integrală și data adoptării. În funcție de situație, prin titlu se va exprima ideea de încheiere, suspendare, denunțare sau stingere a tratatelor internaționale.</p>

Raisa APOLSCHII,
 Președintele Comisiei

01 decembrie 2016

09 nr. 46

Comisiei juridice, numiri și imunități

AMENDAMENTE
la proiectul de Lege cu privire la actele normative

(nr.407 din 21.10. 2016)

Analizînd prevederile proiectului de lege menționat, în temeiul articolelor 59 și 65 din Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, nr.797-XIII din 02.04.1996 se înaintează următoarele amendamente vis-a-vis de conținutul acestuia.

I. Articolul 21 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

”(3) Procedura legislativă a proiectelor de acte normative/legislative elaborate de deputații în Parlament se stabilește în Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, nr.797-XIII din 02.04.1996.”

II. Articolul 22, alineatul (2), după cuvintele ”cu drept de inițiativă legislativă care elaborează proiectul de act normativ”, se completează cu cuvintele ”, cu excepția deputaților în Parlament,”.

III. Articolul 25, alineatul (2) se completează la final cu următoarea propoziție: ”Prevederile acestui alineat nu se aplică față de inițiativele legislative elaborate de deputații în Parlament.”

IV. Articolul 25, alineatul (3) se completează la începutul propoziției cu cuvintele ”cu excepția deputaților în Parlament,” mai departe după text.

V. Articolul 34, alineatul (1), după cuvintele ” de act normativ”, se completează cu cuvintele ”, cu excepția deputaților în Parlament,” mai departe după text.

VI. Articolul 36, alin.(5) cuvintele "fiind însoțite de tabelul de concordanță" se exclud.

ARGUMENTE:

Articolul 60 din Constituția Republicii Moldova prevede că Parlamentul, organul reprezentativ suprem al poporului și **unica autoritate legislativă a statului**, este alcătuit din 101 deputați, aleși, în conformitate cu articolul 63 alin.(1) din Constituție, pentru un termen de 4 ani. **Fiind unica autoritate legislativă, funcția de legiferare reprezintă principala funcție a Parlamentului, care constă în capacitatea acestuia de a elabora și adopta legi.**

Articolul 73 din Constituție garantează dreptul deputaților la inițiativă legislativă, iar această normă constituțională este dezvoltată în Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, nr.797-XIII din 02.04.1996.

În Hotărârea nr.9 din 21 mai 2013 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a reținut: "Parlamentul dispune de deplină autonomie în ceea ce privește stabilirea normelor juridice ce îi guvernează organizarea și funcționarea. În acest sens, Regulamentul Parlamentului se constituie dintr-un ansamblu de norme juridice, menit să organizeze și să disciplineze activitatea parlamentară cu privire la procedura de legiferare, de numire sau de învestitură a celor mai importante instituții sau autorități publice în stat. **În același timp, normele regulamentare reprezintă instrumente juridice care permit și asigură desfășurarea activităților parlamentare în scopul îndeplinirii atribuțiilor constituționale ale Parlamentului, autoritate reprezentativă prin care poporul își exercită suveranitatea națională, în conformitate cu prevederile articolului 2 alin.(1) din Constituție.**

Astfel, procedura legislativă, adică condițiile exercitării dreptului de inițiativă legislativă, procedura de elaborare, modul de introducere în procedura legislativă, procedura de avizare, înregistrare, examinare a proiectelor de acte legislative a deputaților în Parlament, precum și modul de plasare pe pagina electronică oficială a Parlamentului este clar reglementată prin prevederile Regulamentului Parlamentului.

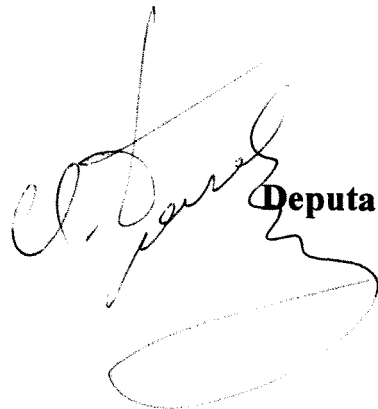
Pentru a exclude orice limitare a dreptului deputaților de a a-și exercita eficient mandatul, în special prin elaborarea și înregistrarea inițiativelor legislative, se propun o serie de modificări la proiectul de Lege cu privire la actele normative.

Etapale legiferării cuprinse în proiectul nominalizat de lege, precum și procedurile stabilite nu pot fi impuse inițiativelor legislative elaborate de deputații

în Parlament, pentru că nu corespund capacității instituționale și aduce atingere funcției de legiferare.

În concluzie, deoarece procedura legislativă, prevăzută de Regulamentul Parlamentului este mai bine adaptată pentru deputați și, pe parcursul multor ani, aceasta și-a demonstrat deja eficacitatea, se propune modificarea proiectului de lege cu privire la actele normative.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'C. Păcurar', written over a large, faint circular stamp or watermark.

Deputat în Parlament:

01 februarie 2016

FC nr. 4

Поправки к проекту закона №407 от 21 октября 2016 года

«О нормативных актах»

В соответствии со статьями 59 и 65 Регламента Парламента, представляю некоторые поправки к проекту Закона №407 «О нормативных актах», инициированному Правительством 21 октября 2016 года.

Данные поправки призваны в полной мере закрепить существование важной административно-политической единицы в составе Молдовы – Гагаузской автономии – в качестве одного из субъектов законотворческого процесса РМ. С этой целью предлагается Закон о статусе Гагаузии выделить особым образом в иерархии законов, а также детализировать виды нормативных актов, которые правомочны принимать органы публичной власти автономии.

Необходимость законодательной инициативы обусловлена рекомендациями Венецианской комиссии, стремлением отразить в законодательстве правовые и политические реалии, а также заложить основу для позитивного решения проблемы реинтеграции страны.

В Докладе на изменения и дополнения в Конституцию Республики Молдова в части, касающихся статуса Гагаузии (CDL-AD(2002)20), принятого на 50-й пленарной сессии, состоявшейся 08-09 марта 2002 года в Венеции ([http://www.venice.coe.int/webforms/documents/CDL-AD\(2002\)020-e.aspx](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/CDL-AD(2002)020-e.aspx)), Европейская комиссия за демократию через право (Венецианская комиссия) представила ряд рекомендаций относительно принципов и критериев конституционных поправок (см. пп. 18, 29 Доклада), из которых можно выделить следующие:

18. d) специальный органический закон является правовой основой для функционирования автономии, Закон 1994 года может быть рассмотрен уже в качестве такого закона в свете статьи 111.2;

е) "Специальный органический закон" следует отличать от органических законов, касающихся как материальных, так и официальных уровней. При этом под «материальным уровнем» имеются в виду такие объекты правового регулирования специального органического закона, как территория, органы власти, символы, официальные языки автономии, а под «формальным уровнем» - специальные процедуры принятия и возможного изменения специальных законов;

ф) Конституция Молдовы и специальные органические законы представляют собой конституционную основу, которая определяет развитие всех других норм – не должно быть закона или другого нормативного акта, противоречащего положениям Конституции и специального органического закона. Органические и обычные законы могут быть реализованы в Гагаузии, если они не противоречат Конституции и положениям специального закона о статусе Гагаузии.

29. а). "специальные органические законы", которые, по всей видимости, будут представлять собой новый иерархический уровень между Конституцией и "обычными" органическими законами в правовой системе Молдовы.

с). Статья 111 (2) должна предусматривать законодательный характер собрания автономии и демократический характер его территориальных учреждений. Он мог бы предусматривать, что территориальная автономия имеет законодательное собрание и органы исполнительной власти, демократически избранные в соответствии с Конституцией и специальным органическим законом.

Эти и другие положения Доклада Европейской комиссии за демократию через право на изменения и дополнения Конституции Республики Молдова в части, касающейся статуса Гагаузии, должны быть закреплены в различных отраслевых и базовых нормативных актах страны, в том числе и в законопроекте «О нормативных актах».

Полномочия Гагаузии, вытекающие из закона о ее статусе, должны находить более детальное изложение в базовых и отраслевых нормативных актах страны. Предлагаемые дополнения и изменения направлены на развитие и гармонизацию республиканского законодательства, учитывающего статус Гагаузии.

Настоящие поправки позволят исключить различные интерпретации относительно роли и места нормативных актов органов Гагаузской автономии, а также консолидировать общереспубликанское законодательство.

На основе изложенного предлагаются следующие поправки к проекту закона № 407 от 21 октября 2016 года «О нормативных актах»:

В статье 6, пункт g) изложить в следующей редакции:

g) нормативных актов органов управления автономно-территориального образования Гагаузия:

- местных законов и постановлений Народного Собрания Гагаузии;
- постановлений Башкана Гагаузии;
- постановлений Исполнительного Комитета Гагаузии;

Статью 10 дополнить пунктами (4), (5) и (6) следующего содержания:

(4) В соответствие со статьей 111 Конституции и статьей 5 настоящего закона, органический Закон «Об особом правовом статусе Гагаузии (Гагауз Ери)» от №.344-ХІІІ от 23.12.94 23.12.1994 г. относится к специальному и отступающему нормативному акту, определяющему особый правовой статус автономно-территориального образования Гагаузия.

(5) Органический Закон «Об особом правовом статусе Гагаузии (Гагауз Ери)» от №.344-ХІІІ от 23.12.94 23.12.1994 г., Уложение Гагаузии и Конституция Республики Молдова являются институциональной основой Гагаузии и определяют развитие всех других категорий нормативных актов.

(6) Органические и ординарные законы и другие нормативные акты могут быть реализованы в Гагаузии, если они не противоречат Конституции и положениям Закона «Об особом правовом статусе Гагаузии (Гагауз Ери)» от №.344-ХІІІ от 23.12.94 23.12.1994 г.

Статью 17 изложить в следующей редакции:

Статья 17. Нормативные акты органов управления автономно-территориального образования Гагаузия

(1) Народное Собрание Гагаузии принимает местные законы и постановления

а) Местный закон Гагаузии является нормативным актом, принятым согласно компетенции Народным Собранием Гагаузии, в соответствии с Конституцией, Законом «Об особом правовом статусе Гагаузии (Гагауз Ери)» от №.344-ХІІІ от 23.12.94 23.12.1994 г., Уложением и Регламентом Народного Собрания Гагаузии.

б) Постановления Народного Собрания, имеющие нормативный характер, принимаются для утверждения, изменения или организации структуры органов или учреждений, создаваемых Народным Собранием и в иных областях, не требующих принятия местных законов.

(2) Глава Гагаузии в соответствии с органическим Законом «Об особом правовом статусе Гагаузии (Гагауз Ери)» от №.344-ХІІІ от 23.12.94 23.12.1994 г., издает постановления и распоряжения, которые обязательны

для исполнения на всей территории Гагаузии и вступают в силу со дня их опубликования.

(3) Постановления Исполнительного Комитета Гагаузии принимаются для обеспечения исполнения и соблюдения Конституции, законов Республики Молдова и нормативных актов Народного Собрания и Главы Гагаузии, а также реализации полномочий, вытекающих из Закона «Об особом правовом статусе Гагаузии (Гагауз Ери)» от №.344-ХІІІ от 23.12.94 23.12.1994 г.

(4) Нормативные акты органов автономно-территориального образования Гагаузия действуют на ее территории и их соблюдение обеспечивается государством.

(5) При принятии, утверждении, издании и применении нормативных актов органы управления автономно-территориального образования Гагаузия основываются на организационном и правовом принципе субсидиарности, соответствии Конституции, Закону «Об особом правовом статусе Гагаузии (Гагауз Ери)» от №.344-ХІІІ от 23.12.1994 г. и законодательству Республики Молдова.

В статье 23 в части (2) пункт f) изложить в следующей редакции:

f) органы автономно-территориального образования Гагаузия:

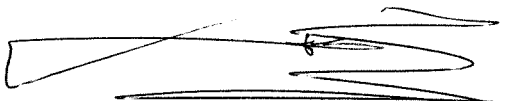
- Народное Собрание Гагаузии;
- Глава (Башкан) Гагаузии;
- Исполнительный Комитет Гагаузии;

Часть (2) дополнить пунктом h) следующего содержания:

h) депутат Народного Собрания Гагаузии;

пункты h) и i) считать соответственно пунктами i) и j).

Депутаты Парламента

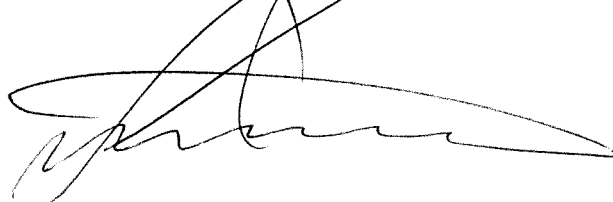
Федор ГАГАУЗ

Николай ДУДОГЛО

Демьян КАРАСЕНИ

Корнел ДУДНИК

03 martie 2017

VS nr. 04

Doamnei Raisa APOLSCHII
Președintele Comisiei juridice, numiri și imunități

AMENDAMENT
la proiectul de lege la actele normative
(nr. 407 din 21.10.2016)

În conformitate cu prevederile art.59 și 65 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996, la proiectul de lege cu privire la actele normative, care este propus de către autor se propune următorul amendament:

1. **La art.56 "Intrarea în vigoare a actelor normative" , alin(1) să fie modificat și se propune spre expunere în următoarea redacție:**
"(1) Actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate anterioară datei publicării și termenul publicării după data adoptării nu poate fi mai mult de o lună".

NOTA DE ARGUMENTARE

În urma examinării Proiectului de lege cu privire la actele normative nr. 407 din 21.10.2016, consider oportun și necesar de a interveni cu completarea specificată.

Proiectul de lege cu privire la actele normative are ca bază necesitatea optimizării procesului de elaborare a actelor normative și îmbunătățirii procesului de creație legislativă ca unul din principalele domenii orientate spre armonizarea cadrului legal al sectorului justiției și organizarea colaborării autorităților și instituțiilor publice în procesul de elaborare a acestor acte . Concentrarea într-o singură lege a tuturor cerințelor normative în domeniu oferă un cadru legal unificat al procesului de elaborare a actelor normative, acordând garanții de eficiență și transparență ale lor.

Completarea propusă ține de termenul între data adoptării și data publicării să nu dureze mai mult de o lună, deoarece există riscul că unele prevederi unde sunt indicați termeni de executare la legea în cauză să piardă actualitatea și scopurile, ce trebuie realizate.

Propunerea de a aplica amendamentul dat în proiectului nominalizat va eficientiza considerabil monitorizarea actelor normative și asigurarea respectarea termenelor între data adoptării și data publicării a acestor acte în cadrul utilizării Sistemului informațional e-legislație și a procedurii de publicare, republicare și înscrierea lor în registrele de acte normative.

Cu respect,

Victor SOROCLEAN,
deputat în Parlamentul RM,
Vicepreședintele Comisiei parlamentare
administrație publică, dezvoltare regională,
mediu și schimbări climatice

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

26 aprilie 2017

IL nr. 11

Doamnei Raisa APOLSCHII
Președintele Comisiei juridice, numiri și imunități

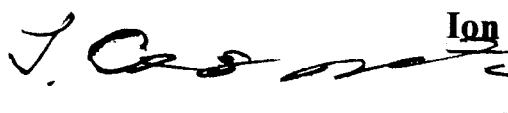
Amendament
la proiectul de lege cu privire la actele normative
(nr. 407 din 21.10.2016)

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996, propun următorul amendament:

1. La art.25 alin. (3) după prima propoziție se introduce o nouă propoziție cu următorul conținut:

„În cazul inițiativelor legislative din partea deputaților, studiul de cercetare, armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, avizarea, consultarea publică și expertizarea se efectuează de Secretariatul Parlamentului.”

Cu respect,

Ion CASIAN
Deputat